

Any XXIII núm. 5,105	Barcelona: Dimecres 30 de juliol de 1913	Edició del MATÍ
----------------------	--	-----------------

SNT DEL DIA: Sants Abdó i Senen, mrs -Stes. Màxima, vg.
Sants de demà: St. Ignasi de Loyola, cf. f. d. -Quaranta hores: A la felicitat parroquial dels
sants i a la de Vallterribé. -Dema: A la Iglesia de Nra. Sra. dels Dolors. -Costi de Maria: Nra. Sra.
de las Acordadas. -Dema: Nra. Sra. de la Inmaculada. -Los seis santos: El Mare del Amor, Teresa, a Sta. Ma-
ria la Inmaculada, de St. Jaume, ap. c. vermeil. -La de demà: St. Ignasi de Loyola, cf. f. d. c. blanco. -Adora-

!!Alerta, malalts, alerta!!

Se venen en aquesta ciutat y en altres poblacions de Catalunya, y també a Valen-
cia, alguns aigües arxibolats ab nom de fonts que no són fonts, sino mar-
ques de fabrica, y que en les atorgades de les sarsas ampollas diuen, o pretenen dir
representacion de Caldas de Malavella, y afiguras an en dues canyoja la protecció del
Gobierno, para sorprendre la no fé del comprador. No se confondrelos ab los acreditats
destingits mineros-mediceinals naturals del VICHY CATALA de Caldes
de Malavella, declarados d'utilitat pública, y que per aixó estan baix la protecció del
Governo, que sols s'expedixen del manantial embotellados y las ampollas portan els
distintius ab el nom de Sociedad Anónima Vichy Catalán. -Venda per tot arreu.
Administració: Rambla de les Flors, número 18, entressol.

RESTAURANT i PASTICERIA
“ROYAL” (Reformat)
 Desde ahir queden restablerts tots els serveis de la casa
Restaurant - Carta i Coberts
 Pasticeria - Gelats - Fiambres - Lunchs

mr.; Julita, mr.
Sta. Justí Pastor. Hores d'Exposició: De 2 de la
de la Soleia, a St. Jaume, o antra. Bra. de Quatre
del Mar, pinyol. — Missa de vint. Dia 2 da
els acorrons: Avui. Torn St. Ramon Nonat.

Observatori Meteorol
JCSF I CEFIRVACIC: 9 nu i 11 h
ms; 2 ombra, 188 reflector. — Temperatura
d'humidat: 61. 65. — Direcció del vent: SO. 0. 50.
Sortida de

CONTRA LA TOS **EXIT ADMIRABLE**
Aixarop del Dr. Villegas
(A BASE DE BROMOFORMO I HEROINA)
Allivie a l'acte i cura tota classe d'efectes bronquials, els catarrsos, els físic-
els asmàtics, els disnètics i qualse patoloxia ronquera, fadiga o expectoració
deuen usar-lo com a remei radical, segur i exclusiu.
DEMANI'S EN FARMACIES

Dr. Perearnau Professor de **Vies Urinàries** (Hospital Clínic 1906-1910. Acad. Lab. 1912). Pl. Uruguai, 2. 1.er de 12 a 2 i 4 a 6; festius, 10 a 11.

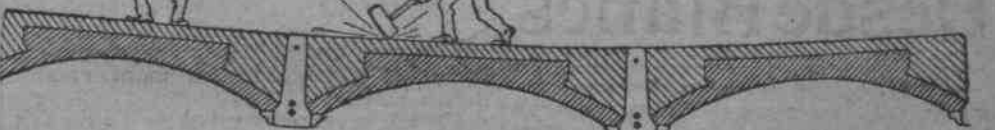
Tusquets i C. S. en C. ^{Banco} ^{Bornà}
Valors i cupons.—Rambla del Centre, 8.
Negociem el cupó Deute Amortizable
5 per 100 venciment 15 agost pròxim.

Adobs Espinàs
Rambla del Centre, 37.—Fàbrica a Sans

École de la Université.—Director: E. Aloobé.—29 de juliol
 arda.—Barometre a 900 al nivell del mar 761'68; 760'98. —Temperatures: Màxima, 33'1 sol: 27'7 ombra. Mí-
 nima la ombra: 23'2; 27'1. —Pluja a les 21 hores: 600'99. —Aigua evaporada en mil·límetres: 2'75. —Genus
 Velocitat del vent: 3'0 km. —Estat del cel: serà.—Nivels. Clases: 0.0.—Quantitat: 0'. 03.
 Sol: 4'12. —Posta: 7'13. —Sortida de la lluna 8'31 m. —Posta: 6'30'1. —Quantitat: 0'. 03.

Dr. Marsans Rof i Fille
 Valors, Cupons, Giros, Canvi de Monedes, Comptes corrents, Viatges.
 (RAMBLA CANALETES, 2)

ANONIMA CLAUDIO DURAN
Construccions MONIER
 Ronda Sant Pere, 44, baixos

Sostres de CIMENT ARMAT amb revoltons de guix
 Patent núm. 51.570. —Economia, resistència, depressa en construir Dipòsits,
 Canonades, Ponts, Edificis industrials i tota mena de construccions amb ciment arma!

Lletres catalanes

Els qui concedim en l'ordre natural de l'atomisme la primacia a la llengua dels qui s'expressen en ella la més ferma garantia de la nostra independència espiritual, hem d'alegrar-nos de tot ço que en constitueix un avenç...

I ha de ser més gran la nostra joia quan els sol·licitus que's tenen envers ella propendeixen a fer-la civil i a enriquir-la sense desnaturalitzar-la.

En aquesta obra pertoca la summa la bellesa dels poemes. La poesia, que és creació, comença en gèrmens, les futures virtualitats de la nostra parla.

És bell de veure com de l'atomisme de l'individualisme dels primers dies, n'és pervinuda una agradable formació d'espècies, religioses, religioses totes pel sant amor de la llengua. Per això avui dia és possible una empresa que no ho haguera estat deu anys ençà.

Ens reïm en la publicació d'antologies dels nostres poemes. De tres cases editorials sabem que'n preparen, amb una cura que fa esperar-ne un perfecte acompanyament.

La "Societat Catalana d'Edicions", dirigida pel senyor Rovira i Virgili, presentant un nodrit recull de produccions triades, dels nostres poetes.

A cada una de les tres precedirà una nota sobre la personalitat literària de l'espectiu autor, feta per don Alexandrina Plana.

El senyor Massó i Ventós ordena, a

Les diferents condicions dels homes, del terra, de les costums, de la vida en general, representen necessitats diverses que s'han d'atendre amb lleis moltes vegades oposades.

Aquest és un cas. Al Cantàbric pot venir—jo encara'n tinc els meus dubtes—respectar els dofins. Potser sí els pescadors de les ríes han de dir, parlant d'ells: «cuja vida guarde Dios muchos años»; però al Mediterrani convé matar-los. I s'ha de fer depressa, si no's vol pensar a la desesperació a milers d'homes honrats.

Que la sardina, menjar de les classes obreres de la costa i de la montanya, és, ademés, primera matèria d'altres enginyos de pesca: esquer insubstituïble per als panglers que omplen les taules de llusos gustosos, de molles verdures, d'espaventables peixos veritables, que semblen grans estels que nedan...

Sí: al Mediterrani, sobre tot a les costes de Catalunya, més vistades pels bancs de sardina en un vaixell petit, mòdic, s'han de matar els dofins. ¿Com?

En parlem demà, copiant la carta que dirigeixo als diputats senyors Bertrán i Musitu, Corominas, Zulueta, Plaça Padrós, Segnier, Ventosa i Calvell, Albert, Fournier, Cusi i Salvatella, i als senadors per Barcelona i Girona.

POL.

matèries primeres que requereix l'indústria de teixits.

Tal com rodren les coses me permeto indicar que fóra d'una conveniència suprema entrenar-se amb la gent dels E. U.; amb aquests cent milions d'habitants que consumeixen més que quatre cents milions d'altres punts del GLOBE. Als E. U. els hi està entrant una gran simpatia per a tot lo espanyol. Avui els tenim de nostra banda. I a més dels americans hi ha els yankees, amb aquest immens país consumidor, valdria més que tota l'Amèrica hispana, amb permís dels his-

panòfils. En les relacions mercantils no's deuen deixar perdre les places de gran consum.

Catalunya marca dintre de l'Espanya la direcció del progrés. El català és el «leader», el qui va al davant de l'expansió comercial. I preocupar-se dels Estats Units és el treball més ben remunerat que tindria Catalunya buscant els articles del més gran consum.

Modest CASELLAS.

Havana, juny de 1913.

PER BARCELONA

L'Estació Monumental i l'enllaç de vies

I

En el darrer de nostres articles sobre «Els ferrocarrils i la riquesa espanyola» ens permetérem dirigir al M. S. A. certes censures per la passivitat amb què's mirava el problema de l'Estació monumental, amb l'enllaç de les vies que creuen la ciutat nova i els pobles agregats.

Eurem, injustos i esborrem totes les

reix a la Companyia, però aquesta no pot oblidar el fet consagrat, això és: que és Barcelona la que ha invadit les seves línies i no la Companyia la que ha invadit Barcelona.

I ja hi ha una comissió mixta municipal i de la Companyia que estudia aquest problema, un dels més complicats que poden presentar-se.

Tot lo que's refereix a ferrocarrils

GLOSARI

PRECEPTES

Rebut el «Comte-séculus» del segon Congrés d'Instrucció Pública de Tarragona, d'estudi maliciós d'interès que no resignaren l'atenció d'enviui, al pronunciar-se les comunicacions i peroracions, ara se destaquen i són més ben vistos, a la lectura.

En una audició, les coses que millor se recullen són, naturalment, les que poc groixueixen, violentes o estranyes. Per exemple, i en ocasió que dic, una cita del Korán que va fer Sa Excel·lència el ministre d'Instrucció pública de Sa Magestat el Kedive d'Egipte. El qual ministre, fent-nos l'elogi de les doctrines ètiques de l'Islam, llegí a veure que en el món dels musulmans, ja no hi havia més recomanat en els temes següents: «Si el teu pare o la teva mare viuen massa temps, no diguis: «Uff!—uns vots!» de solitud i veneració».

Cal confessar que aquest «Uff!—que

censures. Potser anys enrera i davant de la magnitud del problema, algú va espantar-se i va perdre ocasions apropiades per a resoldre'l. Potser, llavors, les condicions econòmiques del M. S. A. no permetien ni aconsellaven encara prendre les mesures adequades. Però ara, amb la direcció del M. S. A. i el seu Consell estan decidits—potser diríem obligats—a no perdre temps per a emprendre-la.

Un alt funcionari de la Companyia ha tingut l'amabilitat de parlar-nos de les censures amb que acabava el nostre viatge a París. Ho va fer, eloquent, ple de pessimisme, unes voltes, d'esparçament, una altra. Jo no sé si sabré dir alguna cosa de les moltes que he escoltat embadalit a mida que anava presentant-se a la meua atenció el gran, el pre-scientífic problema, de vida o mort per a Barcelona: problema que tanca el pervenir de la ciutat, que no sols afecta a sa bellesa, a les comoditats de veïns i forasters, sinó a tot el triomf comercial i fabril, al port, a l'ègine, a tota la vida, present i futura de la gran urbs. Després del problema de les algües, és aquest el més important que's presenta avui a la consideració dels barcelonins.

de gran importància i una complicació desmesurada per a l'opinió pública. A Espanya les companyies dels ferrocarrils nacionals no tenen mai l'usufruit de les línies. El propietari és l'Estat, les companyies han de llogar amb l'Estat, amb els municipis, amb els ports, amb el terret, amb Guerra, amb Marina, amb Foment, amb Hisenda, amb tot. Tot per desseguida proporcionalment. És per això que hi ha un riell de l'estació-barraca actual—mela el meu amable interlocutor,—sense que abans tinguem loc en col·locar vagons i mercaderies; és dir: sense que esguin fetes les noves estacions de Sans, del Clot, de Sant Martí i del Port. Totes les obres s'han de fer no solament sense interrompre moment el tràfic, sino passant malís de fer el tràfic sobre quada d'illa ens ve a sobre. Com sense saber si l'estació de Sans ha d'ésser a nivell com projecta la Companyia o subterrània com convé a Barcelona, sense saber si les vies han de passar a nivell o per torrades o per ponts, sense saber com hem d'enllacar amb el Nord i amb el Port, com comparar les obres de l'estació monumental.

Els problemes tècnics i econòmics que es presenten a la resolució, són complicadíssims. A Alemanya on les ferroarrils són de l'Estat, tot se soluciona fa-

Al Dia
L'uniformismo i la pesca

Després d'ells mateixos, l'enemic més formidable dels pescadors és el dofí o orca. De dos a tres metres de llargada, de vuitanta a cent vint centímetres de gruixura, cap petit, ulls vius, cua poderosa, aquests animals naden i salten amb una lleugeresa automobílica. Van a colles i sempre afamats; ulla on se presenten ho devoren tot.

A Itàlia i França els persegueixen amb vaells de guerra de gran velocitat. A l'hora

auria fetes delícies del Comte Gobinau, el narrador de les «Nouvelles asiatiques» o de Paul Gauguin, el poeta de «Noa-Noa»,—sobta una mica allavors la distingida concurrencia. Tota la qual cosa, restituir-lo i comentar-lo, és un tant nynyant, a voltes, el comentari, de la qual voluntat repugnància.—En canvi, passa poc menys que inaperebuda una sentència, tan sàvia com deliciosa, treta també del Koran i portada per un altre orador islàmic.

Una sentència que diu: «Governats negocis com si haguessis de morir demà.—i aleshora com si haguessis de viure eternament.»

XFNUS.

DE CUBA

Per l'expansió del comerç català

Quel Canal de Panamá modificarà la vida mercantil de les Antilles injectant-hi una vitalitat que pujarà gradualment, no cal posar-hi en dubte. Els països de l'Amèrica central i del nord-oest celebren una empenya triànica. Per això Cuba es preocupa de les evolucions que esdevindran en un pervindre pròxim, acumulant en els ports principals les millores imposables per les necessitats navals modernes. No és menys el Govern de Veneçuela, amb el mateix temps que inverteix milions i milions en l'obertura del Canal, acumula en la Caribonera de Guantánamo tota classe de fortificacions, de molls i magatzems que puguin vituallar en certs moments als barcos de la poderosa esquadra dels E. U.

Els cubans, veillant per la prosperitat que també intenten fer qualsem-

Fa nou anys—mica més, mica menys—que'l M. S. A. ja va presentar a les Oficines tècniques de l'Ajuntament el projecte de reforma de l'estació de Sants; el projecte va dormir oblidat una pila de temps. Al despertar-se va presentar-se el primer problema. La Companyia presentava un projecte d'aixampliar al nivell de l'actual estació. Això vol dir que havien d'eliminar les vies obsoletes i pas dels carrers de Sants i l'Ensenya, fins al de Casanova, tal com avui succeeix. I que pel N. E. de Barcelona havia de passar el mateix. Això no és possible. Però diu la Companyia:—Jo no he anat sobre la ciutat: és Barcelona la que, engrandint-se sortosament, ha vingut sobre de les meves vies. Jo estic disposada a facilitar qualsevol solució tècnica que se'm proposi, però crec de justícia que la diferència de cost entre el meu projecte i el que convingui a Barcelona, la pagui Barcelona. A mi—ha dit la Companyia—lo que'm convé és fer estacions als límits de Barcelona per a desfogar de tràfec la central i poder-la fer nova, ampliant-la. Al mateix temps, mirant pe la producció i el comer me convé poder repartir la càrrega de manera que el transport amb camió dels trens estacions als magatzems i fabricues, sigui lo menys costós possible. Barcelona creix cada dia i el tràfec creix en proporció espantable: avui ja no sabem com donar abastament al tràfec barceloní i al de transit. És clar que aquest creixement de Barcelona favo-

cument; a París on l'Estat i el Municipi ajuden a les empreses, tot és fàcil. Però a Espanya, a Barcelona, és molt difícil. — Nosaltres atorgem l'alt funcionari — estem disposats a tot: a estudiar, a gastar milions, a no pensar en altra cosa que en això. Ja hem creat una oficina tècnica expressament per aquests afers.

Estem construint una gran estació en el Morrot. D'acord amb la Junta d'Obres del Port, mitjançant una recompte, ens ha cedit terrenys que costen molts milions. Sobre d'ells aixem una estació de càrrega que costarà uns sis o set milions de pessetes. I tenim projectat engrandir-la fins a l'encreuament de la Bordeta; fem la doble via fins a Sant Vicens, fins a Granollers, de l'Empalmes a Girona... Però el tràfic se'n menja i pot venir el moment de que no puguem atendre'l. En ferrocarrils no pot improvisar-se res. Tot és mètode, tot és complexitat, tot ha d'ésser previsible...

Lo primer que s'ha de resoldre, d'acord amb el Nort, és com se creua el pla de Barcelona, com se fan els enllaços. La Companyia té l'esboc d'un projecte que ha comunicat a la comissió mixta municipal. L'Ajuntament de Barcelona té la paraula. La Companyia està disposada a fer tot lo que puguí per al bé de Barcelona i per a la satisfacció del tràfic que va cada dia pujant, pujant de tal manera, que'n es espanta...

Seguirem.

X. Y. Z.

Homenatge a l'Iscte Soler

a la ciutat de Terrassa

La revista «El Teatre Català», organitzadora del gran homenatge a l'eminent actor Iscle Soler, ha publicat la següent allocució, notes circulars que publiquem íntegrament:

La revista «El Teatre Català» ha organitzat per al dia 3 del vinent mes d'agost un homenatge a l'Isle Soler, el gran actor que, allunyat de l'escena, viu a Terrassa, anyorant lo que fou la seva vida gloriosa.

Avui que el nostre Teatre passa vicissituds i resta estancat entre l'indiferència general, serà altament conforadora la veu de Terrassa, que demostrarà que encara bateja en el cor dels catalans el sentiment de patria i l'amor als homes que han contribuït al seu desenvolupament.

L'Isle Soler és una figura representativa a Catalunya. Ell ha encarnat les

obres dels nostres poetes i ha posat la seva ànima, durant una cinquantena d'anys, mentres les forces físiques li han permès, al servei de les creacions dels dramàtics de nostre país.

I té una altra significació aquesta consagració que va a realitzar: el defalliment dels actors catalans, en general, la manca de disciplina, l'escàs esperit de sacrifici que's queda, s'enfortiran al veure com la patria honora dignament i proclama fill predilecte a un comediant que fou gran com artista, fou perfecte com a home i envejable com a patriota.

Tots devem anar a Terrassa el dia 3 d'agost. El poble d'aquella hermosa ciutat s'ha adherit ja, plè d'entusiasme, a l'acte que's va a fer-hi. Hospitalari, espera amb els braços oberts als forasters, a admiradors de Soler, posarà el seu nom a un carrer i entregarà a l'il·lustre artista un llibre que contindrà les firmes de tot el poble.

La Comissió organitzadora de l'homenatge prega que no siguin solament de Barcelona els qui vagin a Terrassa. En Soler té admiradors a totes les uncon-

trades de la nostra terra; de tota la nostra terra, doncs, prega que vagin a rendir-li aquest homenatge, que ell rebrà amb l'ànima plena d'amor pels seus compatriotes i tots realitzarem amb l'ale-

tra del verger complert. Tots els qui
li'hem aplaudit tantes vegades pels mo-
ments que ns ha fet fruir, tenim l'obligació
de portar-li unes hores d'alegria in-
tensa que li dolcifiqueu la vellesa.

La redacció d'«El Teatre Català», or-
ganitzadora de la festa, junt amb els qui
ja saben que han d'acompanyar-los, sor-
tirán de Barcelona en el tramvia de Man-
resa, que marxà de l'estació del Nord a
les 9'40 del matí i arriba a Terrassa a
les 10'55. La circumstància d'estar
aquest tramvia format per vagonets
moderns, facilita una economia en el
preu del passatge, car aquest pot fer-
se de tercera amb bastanta comoditat.
El preu és el de 60 pessetes. Els qui
vulguen acompanyar-los, deurán reunir-
se a l'estació del Nord a les 9'30.
Esperant l'arribada dels gresiers.

per l'Enric Borràs

En Borràs va ser el primer actor que va emigrar-nos, però també ha estat l'únic que ha tingut prou força per a no despendre's en un tot del seu caràcter d'artista català. Això no ho diem per excusar que ns deixés, sino per fer més greu la censura en que enclouem a tants i tantes il·luminats com han anat a ca-
ca d'aventures, començant per foragitar de si tot el que poguessin tenir de catalans—si és que algun d'ells ne tenia quelcom—i caient a voltes en veritables baixeses en el terreny de l'art i en el del patriotisme.

Hem vist actors, als quals havíem fet un nom, esforçant-se en desentendre's de llur idioma natural fins en les particulars

terrassa, l'Excm. Ajuntament, les entitats de la ciutat i, per les notícies que s'enten de l'hermosa població vallesana, sembla que una gran generació, àvida de rebre als forasters, entre els quals hi haurà les més prestigioses figures de la nostra literatura i del nostre Teatre.

En manifestació es passarà a saludar a don Iscle Soler. Els terrassencs li faran entrega d'un album de firmes sobre pergami, orlat amb esplèndids dibuixos del celebrat artista terrassenc en Pere Viver, en el qual se testimonia l'admiració que per ell sent aquell poble. «El Teatre Català» li oferirà el número extraordinari d'aquesta revista, que constarà de 64 pàgines bellament impreses a dues tintes, amb cobertes en or i un gran número de gravats en el qual hi figurarà el nostre autor.

Salutació. Biografia de don Iscle Soler.

converses i hem vist que, creient donar gust al nou públic que intentaven crèsser, m'alparaven dels que aquí, sovint amb una bondat excessiva, els dissimulaven errors i els augmentaven de mitjanes a notabilitats; n'hem vist i el cas ja no'és indigna sino que ens apena—que acceptaven fora d'aquí situacions d'inferioritat moral, justes en relació amb llur procedir, però estrictament injustes i rebaldadores; i n'hem vist finalment, i no n'hi ha tan sols, que s'han trobat en la precisió i la força, servint el seu accent català com a recurs, i fins per a donar caràcter ridícul a l'interpretació d'un personatge al qual s'atribuïa depressivament la nostra nacionalitat.

I és que si han tingut prou força per a seguir en l'emigració l'exemple den *Don Quixote*, no s'haurien tingut per a seguir un repertori com ha fet ell, realitzant

Dial·eg, el malaguanyat escriptor J. Verdú.—Treballs exposts de Martí Alegre, Josep Artís, Avellí Artís, Enric Aubeyoz, Salvador Bonavia, Marc Jesús Bertran, Enric Borràs, Josep Burgas, J. Burgada, V. Caldes Arús, Ambrosi Carrón, D. F. V. Comorinas Prat, Josep Cusí, J. Francesc de Prat, J. Duch, J. Durán Vila, M. Folguera, J. Durán, M. Folch i Torres, R. de la Gatera, Adrià Gual, Angel Guimàr, Ignasi Iglesias, Rafael Marquina, Apelles Mestres, Josep Morató, J. Pous i Pagès, R. Ramon Vidales, Francesc Ribas, J. Riera i Bertran, J. Roca i Roca, Contra Roura, Andreu Rodoreda, Santiago Ruiz, J. Sureda, J. Torner, J. Sanxo i Farreres, Domingo Solé, Pere B. Tarragó, Lluís Via, Flàcid Vidal, R. Vilató i Guillemí, Joaquim Vicens, Italia Vitaliani.—Clixés de més de cinquanta tipus creats per l'Isclè Soler, a gran tamany.—En Soler en diverses èpoques.—En Soler en l'intimitat.—Darreres fotografies de l'Isclè Soler.—El Soler i la seva obra.—Aquest número.—Caricatura de Daniel.—Acabat l'acte de l'entrega d'aquest número, en corporació s'anirà a inaugurar la lapida que d'aquell dia en avant ha de donar el nom de l'Isclè Soler a un carrer de Terrassa.

una obra que podia haver estat de seconds resultats, sempre i quan la marca de l'actor no us hagués donat, amb l'exemple encomanadí, al desgraval, que hem de lamentar entre els nostres artistes dramàtics.

Signiu com se vulgui, en Borràs se recorda sempre de que és actor català. I ara, després d'haver incorporat al seu repertori en llengua castellana dues obres nostres, s'ha emprés una setmana catalana i en llengua catalana, bé que liuntant-se'n fins a cert punt natural a les obres que havia representat en altre temps.

Comença per l'obra mestra den Llanas, interpretant-hi el paper de cotxer repatani, aferrat a l'us del gec i orgullós d'usar tan democràcia i tradicional presa. Tingué moments immillorables fins a ser moltíssims de matx, acerts d'actuat realment inspirats. I tingué, sobretot, emoció que traspuava de tot el i s'encomanava al públic i reborta, al final de cada acte, fins an en Llanas, que, rebent les ovacions de la concorrencia, no podia aguantar-se el plor.

En Goula va fer un «Grapas» excel·lent.

-J. M.

Govern civil

De policia

Han sigut denunciades al jutjat municipal Rafel Fàbregate, Oriol de

Cuscusol — menü: Entreteniments — Cançons Rossini. — Vedella amb xampinyons. — Lagostins salsa tartara. — Polastre. — Biscuit glacé. — Postres variats — Licors. — Cafè. — Tabac. — Xampany.

Per l'apat, que començarà a dos quarts d'unra, s'ha establert el preu limitat de sis pesetes.

Acabat de dinar, se donaran per acabades les festes, podent tornar els assistents de fora a ses residències, en qualsevol dels trens que surten de Terrassa les 14'36, 15'51, 17'05, 18'46 i 19'18.

guia Rancero Escalante, Emilia Domínguez Rovellero i Ampar Montalvo Domínguez, per promoure un fort escàndol en el carrer de Rosal, arrencant-se els cabells corresponents i altres excessos. La darrera va ser conduïda al dispensari per a curar-li una ferida lleu que li va produir una de les companyes.

Al carrer de Grases, Agustí Diego Camarasa i Isaura Sola Ral, es van ballar promouent un fort escàndol. També van anar al Jutjat.

Visites

Van estar a visitar al senyor Francisco Rodríguez el president de l'Ara-

Se despatixen contrassenyes per a assistir a l'apat, al preu ja indicat de sis pessetes, a Barcelona, en l'administració d'«El Teatre Català», plaça del Pi, 5. A l'errassa: Casino del Comerç, Circol Egarçense, Agrupació Regionalista, «Motomombo» (Sant Pere, núm. 63) i a l'Hotel d'Espanya (Arrabal, 6).

El despatx d'aquestes contrassenyes quedarà tancat per tot el dissapte abans de la festa.

Preguem que, a fi de facilitar la millor

Els fundidors
La vaga dels fundidors continua en igual estat.

Els vaguistes ascendeixen a 267.

Els pintors
Ahir es va declarar la vaga de pintors als tallers que no tenen acceptades les bases.

ganització de l'acte, no s'espera a darrera hora arribar a les inscripcions. Actualment hi ha ja les següents:

Angel Guimerà i família Aldavert, Ignasi Iglesias, Santiago Rusiñol, Enric Borràs, Conrat Roure, Agna Monner i son fill senyor Antiga, Albert Llanas, Ermengol Goula, Josep Morató, Pompeu Crehuet, Blanca Soler de les Cases, Ramon Terradellas, el senyor Grau (en representació de propietat), el senyor Senyoret, senyors Roquet i Companyia, J. E. Morant (representant de la Societat d'Autors Espanyols).

L'excecs de feina que reporta ultimar el número extraordinari i els detalls de la festa, impedeix als organitzadors dedicar personalment a ningú. Preguem, doncs, que tothom se doni per convidat i assisteixi a les festes portat pel seu amor al nostre Teatre i la seva admiració al senyor Soler. Un moltis els que hem ofert assistir-hi, i després, si cal, romanen que facin lo mateix tots els qui puguin. Quant major llumirem se dongui l'homenatge, més gloria n'heura Catalunya.

del conflicte ascendeixen a 36.

Els prohibits

El governador ha imposat les següents multes:

A «el Recreo», per jugar-s'hi al bu rru, 50 pessetes.

Al teatre Arnaú, per no voler retirar dels màquines automàtiques, 100 pessetes.

Estatuts

S'ha posat la nota de presentació a la reforma dels estatuts de les següents societats:

«Asociación de fabricantes de caías de cartón. El alivio mutuo de Nuestra Señora de la Salud, i Casino auxiliar eulaliense.»

Els carnets de periodista

Ans d'anir se reuniren al despatx del Govern civil els directors dels diaris locals, els corresponals de diaris de Madrid i Valencia i altres periodistes, fins al número de trenta.

Veurem-se l'abús que s'havia fet del carnet de periodista, dels molts senyors que n'possien sense cap dret, de

La necessitat de posar-hi remei i d'altres coses relacionades amb aquest assumpte i amb altres que res tenien que veure amb la reunió.

El senyor Francesc Rodríguez va manifestar que ell estava disposat a fer uns càrrecs especials que s'concedirien solament als periodistes que indiguessin els directores de diaris, i que dits càrrecs se substituirien per altres, anyalment, per a que solament en tinguessin els que signessin reporters i no aquells que ho hagués estat.

Així va acordar-se.

Lo de can Avellanet

Va estar a visitar al governador l'alcalde Manresa senyor Llorens per a buscar una solució al conflicte de can Avellanet.

Sembla que hi ha bones impressions sobre la probable solució d'aquest conflicte.

Polítiques

Varies
—El director del setmanari Renacimiento ha signat posat en llibertat baix fiança de 2.000 pessetes.
—Han signat denunciats per excitació a la sedició alguns conceptes emesos el passat diumenge a l'Assemblea de l'Art Fabril.

Desde Blanes

Lloret de Mar i Blanes, les dues ciutats més importants de la costa catalana, malgrat la tradicional animadversió que s'enten per excés d'amor local, barregen les seves festes majors com barregen les seves ciutats, i calen de viatjar a Blanes i Lloret comença la seva festa amb la típica professió per mar a Santa Cristina, un dels més bells espectacles populars del món, i Blanes acaba amb l'Apoteosi de l'Amor a Cala Bona o a Santa Francisca, una de les festes de més llum, de més animació, més sorprenent, que mai s'hagin vist.

Una i altra festa mereixen ben bé un viatge, i deixen ganes de tornar-la a fer. L'espectacle que ahir oferí a Cala Bona, de faró completament grega, amb ses vinyes fins a la mar, ses grutes, ses roques asprides, les ruïnes de l'Amfiteatre, la vista indescriptible de la costa fins al cap dels Carls que amaga el de Tossa, trigar a anar-se'n de la memòria dels que'l presenciaren. La col·la de la Bisbal sobre un macle de roques a tanc d'aigua; els rotllos de sardanes, els rotllos de gent bevent o sopant sobre la sorra, la mar plena de llum, el cel blau, les banderes espatillant; un vapor en l'horitzó, un yatch, veles inflades, brandant elegantment sobre terra; la quixalla jugant, els joves enamorant-se, els turons plens de gent... ¡Quin espectacle més bell!

Un bon patriota va tenir la bona idea de reparar entre dos milers de records uns versos del pobre Ribas i Carretas, insinuant d'aquesta festa, amb uns gravats.

Altres, balls, passeigs, sardanes, lluminaries, focs d'artifici, concurs de tir, etc., etc., tot per a vessar.

Una temperatura primaveral ha endoït la festa de Blanes. Les matineses i capvespres són nets, i el termòmetre ha arribat a catorze graus. La temperatura més alta, la registrarem ahir, a migdia: 26 graus!

29-VII-1913.

L'Orfeó Gracienc a Terrassa

Digne remat de la seva atrevida excursió artística ha sigut la visita que, a la cultura i infadigable Terrassa, ha volgut fer l'Orfeó Gracienc. Llàstima que, degut a una pila de circumstàncies inevitables, se fes aquesta visita amb tanta precipitació. L'Orfeó Gracienc, venint de Terrassa, arriba a Terrassa uns dies abans, a les 12.15 del migdia. A l'entrar el tren a l'estació ressonen entusiasmes picaments de mans. Són els cantaires de l'Orfeó Choral que amb el seu mestre en Joan Llongueras acudeixen a l'estació a donar la benvinguda als seus germans d'art i de cançons. L'andreu de l'estació és ple de gent que espera als orfeonistes graciencs. S'estrenen les mans els uns amb els altres i comencen les presentacions. Amb l'Orfeó Choral i el seu digne president senyor don Jaime Biosca i el comptador senyor don Josep Aurell, acut també a complimentar a l'Orfeó Gracienc una comissió de l'Ajuntament de Terrassa, formada pels senyors senyors Ferrer, Alfons i Tobella, acudeixen també representants de l'Agrupació Regionalista i del Grup Catalanista, del Centre Excursionista i de les societats corals, obrint la marxa la superba i fastuosa bandera de l'Orfeó Choral, seguida de la magnífica senyera de l'Orfeó Gracienc, la comitiva d'orfeonistes i de públic que havia acut a l'estació, i es posà en marxa. Feia un sol aplomador.

La gent de Terrassa acudí als ports i als balcons. Carrer de Sant Pere avall la comitiva anà engrossint-se fins que a l'arribar davant de les Cases Consistorials el públic que seguia als orfeons era verament nombros. Després de les corresponents salutacions de rubrica a l'alcalde i demés representants de l'Ajuntament, els dos orfeons, seguits d'immensa gentada que invadi la Casa de la Ciutat, se traslladaren al pati de la mateixa amb l'Orfeó Gracienc, dirigit pel seu mestre senyor Balcells, entonà el valent himne «Voluntat la Senyera», i a seguit, juntament amb l'Orfeó Choral, baix la direcció del mestre Llongueras el xamós «Sota de l'olme den Morera».

Després d'això els choristes d'ambdues entitats, ja agermanats, s'acoblaren ells amb ells i anaren a dinar. Els periodistes i un grup nombros de choristes anaren a la Fonda d'Espanya, on foren servits d'una manera excel·lent.

En havent dinat tothom feu cap a l'Agrupació Regionalista, on l'Orfeó Choral obsequià als seus hosts amb cafè.

Se varen treure allí varies fotografies i es parlà amb vives delèxits obtinguts i dels projectes a realitzar.

El temps transcorregué depressa. La era hora d'anar a començar el concert. Els homes dels dos orfeons anaren a recollir les respectives banderes i senyera que havien dipositat a la Casa de la Ciutat per a portar-les al teatre.

El teatre va omplir-se d'aquell públic selecte que hi ha a Terrassa. Hi assistiren la major part de socis protectors de l'Orfeó Choral i socis de l'Agrupació Regionalista.

Entre les famílies que recordem haver vist podem citar les de Sala, Marce, Barata, Badrinas, Inglada, Ullés, Nidal, Bosch, Sammartí, Argemí, Aurell, Piers, etc., etc.

El mestre Pecanins, director de l'Orfeó Manresà, assistí també al concert. Fotes les peces del programa foren executades desvalentia, si bé en algunes d'elles se notà la fatiga dels cantaires, que ja portaven dos dies de viatge i una pila de concerts realitzats.

El públic aplaudí totes les obres, especialment la «Serenada» de Otto, la «Aurellada» de Jannequin, el «Chor de filadores» de Wagner i «La mort de l'Escola».

L'Ajuntament de Terrassa regalà a la senyera de l'Orfeó Gracienc una artística i delicada llacada pintada pels senyors Joaquim Vauells i Josep Tobella.

Les tres darreres composicions del programa foren cantades per l'Orfeó Gracienc juntament amb l'Orfeó Choral, dirigit la primera i la última, que foren respectivament «L'heren Riera» de Cumellas Ribó i la «Marxa del Tanhauser» de Wagner el mestre Balcells, i la segona que era el «Sota de l'olme den Morera» la dirigí el mestre Llongueras.

Una llarga ovació coronà la tasca meritoria de les dues entitats musicals que tant s'esforçaren per a l'enllestiment de l'art musical català.

Fou de lamentar-nos que, degut a la premura del temps i a la necessitat de pendre'l tren de les 7.19, el concert quedés un xic precipitat.

El públic se'n feu ben bé càrrec d'això, i és per aquesta causa que ningú s'atreu a insistir en demanar la repetició de cap peça.

Els choristes d'ambdues entitats, acoblats en amables grups, s'encaminaren tots cap a l'estació, on prengueren comiat els uns dels altres.

A l'arrencar el tren ressonaren frenètics aplaudiments i crits entusiastes de «Visca l'Orfeó Gracienc», que foren continuats per altres de «Visca Terrassa» i «Visca la seva Escola Choral».

Volent els modicors i volent els barrets i s'alcaren les mans enlaire llarga estona.

Un «A reveure» cordial és l'últim crit de despedida.

Tothom va quedar plenament satisfet de la rebuda que va tributar Terrassa a l'Orfeó Gracienc, i a la seva visita, moltes atencions i deferències que van tenir per als cantaires barcelonins els simpàtics cantaires de l'Orfeó Choral i els seus mestres i la seva Junta Directiva.

En resum: una festa d'eterna recordança.

B.

Municipi

La majoria radical de la comissió d'Hisenda, amb els reformistes i el senyor Martorell (Josep Oriol), torna a provar fortuna amb lo de les obres del mercat de Sant Josep, i proposa que s'adjudiqui directament a la contractista que ha de fer els cubers, la construcció de la porta principal i altres obres accessoris, per 10.000 ptes.

La minoria, en canvi, demana que's faci per subasta.

En altra ocasió semblant, triomfà l'opinió dels regionalistes, se feren les obres per subasta, i s'obtingué a favor de la ciutat una rebaxa de 55.000 ptes.

El Tribunal provincial d'interior, administratiu, ha desestimà el recurs presentat per don Josep Beltrán Bacolet contra l'acord de reversió pels tramvies.

En virtut de les noves alineacions de la Rambla de Prat i carrer de Madrazo, se ven al propietari don Felip Iglesias un troc de 15.770,05 pams quadrats de la Riera de Vilacura per 39.320,32 pessetes; i un carreró sense sortida que hi ha al costat del teatre del Bosch, de 7.623 pams, valorat en 18.240 ptes.

El senyor Iglesias cedirà gratuïtament el troc que falta per a obrir el carrer den Broto de los Herreros fins a la via que substituirà a la Riera de Vilacura.

Ademés, ven al municipi 28.539 pams per a fer dit carrer de substitució, per 71.132,25 ptes.

Codiex també gratuïtament 13.445 pams per al mateix carrer, i ofereix fer les obres d'apertura del mateix i tancament de solars.

Un grup d'un centenar d'entusiastes es va presentar a la plaça de Sant Jaume ahir a migdia, i va destacar una comissió que va pujar a l'Alcalde i va entregar una instància demanant que tots els llocs dels Encants siguin traslladats a la Creu Cuberta, a fi de que no estiguin uns en instal·lacions secundàries i altres en llocs privilegiats (els del carrer d'Argemí).

L'estància va passar a la comissió d'Hisenda.

El diumenge vinent hi haurà venda d'animals sobrants a la col·lecció zoològica.

Els veïns del carrer del Tarròs han presentat una instància demanant que's adobin l'empedrat i que's deixin banderes per a una festa que organitzen.

Avui, a les cinc de la tarda, la nova companyia de neteja urbana exposarà a la Diagonal, tocant al passeig de Gracia, el material que començarà a prestar servei el primer d'agost.

L'alcalde ha firmat els informes desfavorables als recursos presentats contra l'acord de compra de Dos-Rius.

El degà dels manescals municipals ha presentat a l'alcalde una memòria en la qual fa relació i descripció dels serveis que actualment presta el cos i indica les modificacions que convindria introduir-hi.

En compliment de lo acordat per l'Ajuntament, s'anuncia un concurs per a l'execució del paviment dels passeigs centrals de les Rambles de Canaletes, Estudis, Sant Josep, Caputxins i Santa Mònica, amb asfalt monolític comprimit, o amb lloses d'asfalt comprimit, o de ciment.

Se comprén ademés en aquest concurs la construcció d'un clavaguero al llarg de la Rambla de Sant Josep paral·lela a la línia d'arbres en una i altra part del Passeig i la formació al voltant de cada arbre d'una olla d'un metre quadrat tapada amb ciment armat i de forma i condicions que en el projecte es determinen. El preu màxim és de 130.000 pessetes.

D'ORIENT

A través de la Tracia

Adrianópolis. — Un corresponent, que ha fet el viatge de Constantinopla a Adrianópolis, fa la descripció següent: «La travessia de la Tracia fou en extrem emocionant. Desde Chataldia a Seidler és un veritable desert. Les planes són incultes, els pobles enrunats, i es passen hores i hores sense trobar ànima viva».

Enos-Midia devia travessar la línia fèrria, el paisatge presenta menys desolació. Els búlgars no s'han extremat sobre aquesta regió que esperaven conservar.

Aviat, el panorama que's desenrolla a la vista torna a ésser una llàstima. Tots els pobles que'veuen desde el viatge són destruïts o quasi destruïts.

Durant les parades del tren els paisans s'acosten, s'apropen al vagó on hi va Hadji-Adil (governador d'Adrianópolis), li demanen que'ls protegeixi i li contenen escenes horribles de matança i extermini.

Quan més s'acosta el tren a Adrianópolis, més se pot apreciar la furia executada desvalentia, si bé en algunes d'elles se notà la fatiga dels cantaires, que ja portaven dos dies de viatge i una pila de concerts realitzats.

cremen. La gent encara tremola d'espant a Adrianópolis, els turcs arribaren a la vista de la plaça el diumenge, 21, a l'entrada de fosc. La divisió volant de cavalleria d'Enver-bey se presentà la primera seguida aviat de l'alà esquerra comandada pel general Hurki-pachà, i el dimars, entre tres i quatre, a punta de dia, entraren sense trobar resistència.

El regiment búlgar, de 4.000 homes que ocupava la plaça, havent sabut que s'acostaven els turcs, marxà a tota pressa a la nit del dissabte al diumenge, deixant quasi tota l'artilleria i un gran carregament de queviures.

Però havent rebut avis de que l'Europa prohibiria als turcs passar avant, tornaren el diumenge al matí, per a tornar a sortir algunes hores més tard, quan Enver-bey els envia a dir que si no marxaven posaria setge a la ciutat.

Però durant aquestes hores, els búlgars s'entregaren a reprobables actes criminals: Sense motiu justificat, detingueren a uns 40 grecs, els lligaren de mans, i els tiraren al riu Tuda. Jo he vist pescar 31 cadavres, i segueix la busca dels altres, negats per un destacament búlgar, baix la direcció d'un oficial.

Les notes que's tenien, a les gestions iniciades a Constantinopla resulten infructuoses.

S'ha pensat en un desembarc de tropes internacionals a Dadeagatch.—Havas.

La conferència

Paris, 29, 12.57 tarde.—Bucarest. Han arribat als delegats grecs. Demà se celebrarà la primera sessió de la conferència.—Havas.

LO DE L'ART FABRIL

Començament de la vaga. — Manifestacions dels directores dels obrers. — Arribada de forces. — Lo que diu el Governador. — Miting a Terrassa.

Ahir a migdia al Govern civil no's va parlar d'altra cosa que del conflicte de l'art fabril que va esclatar ahir al matí a Sans i a l'Hospitalet del Llobregat. Les notes que's tenien, a les gestions iniciades a Constantinopla resulten infructuoses.

El director de l'art fabril, de Sans, ha deixat d'assistir a la feina 50 obrers dels 300 que hi treballen.

Alguns dels que van començar la feina abans, van ser objecte de violentes coaccions. Entre un grup de dones hi va haver crims, estrals de cabells, sense que produïssin lesions d'importància.

La guardia civil va dissoldre el grup. A la fàbrica Caralt, de l'Hospitalet, va declarar-se en vaga 1.400 obrers després d'esmorzar.

A la fàbrica de teixits Rifà van abandonar el treball 200 obrers.

A la fàbrica que tenen els senyors Bayo i Companyia, al carrer de la Constitució de Sans, hi va anar un grup de vaguistes de la casa Caralt per a demanar als obrers que secundessin el paro.

No's va ser permesa l'entrada. En aquesta fàbrica hi treballen 100 homes i 300 dones.

A la casa Hervás González ahir matí van entrar al treball 60 homes. Continuen vagant 30 homes i 100 dones.

Els vaguistes ahir ascendien a uns 3.000, la major part dones.

El governador va celebrar una extensa conferència amb el president de la societat obrera «La Constància» i el vissecretari del Comitè de l'Art Fabril.

Aquests senyors van manifestar al senyor Francesc Rodríguez que els no tenien més que veure amb les vagues parciais que havien plantejat ahir i que els creien filles de l'entusiasme que regna entre'ls obrers.

Van assegurar que ni la societat ni el comitè havien donat cap ordre de vaga i que, per lo tant, no's podien atribuir a iniciativa seva els conflictes iniciats.

Van dir ahir matí que s'havia declarat la vaga a l'Espanya Industrial, atorgant alguns que s'havien fet coaccions que havien originat la intervenció de la força pública.

Segons els nostres informes, ahir a l'Espanya Industrial van treballar 700 obrers, nombre molt aproximat al que hi treballa ordinàriament.

En previsió de lo que pogués succeir, ahir va arribar a Barcelona nombrosa força de la guardia civil d'aquí i de a cavall, nombre més que suficient per a garantir la llibertat del treball i l'ordre públic. Ademés, el senyor Francesc Rodríguez va celebrar un segon aquest ahir a la fàbrica de Sans.

El governador al rebre als periodistes va fer alguns comentaris sobre aquest afer posant una vegada més de relleu els seus punts de vista per lo que's refereix a aquest conflicte.

Es certament un plet estrany i tant per la forma que s'ha plantejat com pel resultat que va prenent, fa creure que no's tracta pas d'un conflicte purament econòmic.

Sobre les censures que se li han dirigit desde el miting i desde el diari, va fer constar que ell havia rebut sempre a les comissions obreres amb aquella cordialitat i afectuositat que li és pròpia i que així mateix havia hagut de confessar-ho el president de «La Constància» en l'entrevista que amb ell havia tingut al matí.

Lo que hi ha afegit el governador és que desde el primer dia i en les conferències amb obrers i patrons, sempre he procurat portar el plet a l'Institut de Reformes Socials, que és el més indicat per a resoldre.

No és aquesta una qüestió sentimental, no pot ser-ho, gent que no's estadia, fer números i comprovar les condicions que regixen a les altres comarques i a l'estranger.

Per altra part la cosa va amb una irregularitat impropia d'un conflicte tan transcendental. Se declara la vaga sense haver-se presentat cap petició als fabricants i fins sense haver-la acordada amb el comitè nomenat pels delegats, com han declarat aquell mateix els directors.

L'ordre públic i la llibertat del treball va acabar dient el governador —estànt suficientment garantits. Hi ha suficient força i no estem desprevintus.

Vaga parcial. — Lo que'n diuen els obrers.

Ahir a la tarda van tenir ocasió de parlar amb alguns individus de la Junta de l'Art Fabril «La Constància».

Havent-los interrogat sobre la vaga parcial declarada ahir al matí a Sans van fer les següents manifestacions:

«Aquest matí, els obrers organitzats de Sans que treballen a la casa Caralt, sense ordre de la Societat «La Constància» i portats del seu entusiasme, han cregut del cas declarar-se en vaga en número de 800. No han pogut aconseguir aquests que pleguessin els altres fabricants, per creure que no havent rebut ordre directes, no era arribada l'hora de deixar el treball».

«Temerosa la Junta de «La Constància» de que'ls treballadors de Sans se declarassin en vaga a primera hora del matí, ha enviat una comissió abans de començar la feina a les fàbriques, vengent amb satisfacció que tothom entrava al treball desmentint certs rumors circulars».

«El director de la casa Caralt sembla que s'ha donat compte de la visita a la fàbrica de la comissió esmentada, i creient equivocadament que la vaga esclataria a les vuit del matí, ha ordenat als encarregats que donessin ordres per a netejar les màquines, creient que no's tornarien a moure».

«Al veure els treballadors els preparatius que's feien, responen a dits bradors, s'han cregut que s'havia rebut ordre de la societat per a no tornar al treball després de l'esmorzar, i han abandonat algunes cases».

Això explica que, a l'arribar els turcs, la gent hagi experimentat un alivi immens.

Els turcs entraren sense tirar un sol tret i sense trobar més búlgars que un general que s'entretingué un xic massa i fou pres.

A més d'això, calaren foc a l'estació i saquejaren algunes cases.

Això explica que, a l'arribar els turcs, la gent hagi experimentat un alivi immens.

Els turcs entraren sense tirar un sol tret i sense trobar més búlgars que un general que s'entretingué un xic massa i fou pres.

L'acció de les potències

Paris, 29, 10.45 matí.—«Le Matin» diu que les negociacions de pau duraràn al menys dues setmanes.

Se diu que l'envio de barcos russos a Búrgas, port búlgar veí a la frontera turca, constitueix una manifestació.

«El Berliner Tageblatt», en un despatx de Viena, diu que les accions militars són inevitables, si les gestions iniciades a Constantinopla resulten infructuoses.

S'ha pensat en un desembarc de tropes internacionals a Dadeagatch.—Havas.

La conferència

Paris, 29, 12.57 tarde.—Bucarest. Han arribat als delegats grecs. Demà se celebrarà la primera sessió de la conferència.—Havas.

treball després de l'esmorzar, i han abandonat unànimement els seus llocs treballant i començant la vaga.

Els nostres interlocutors ens van parlar seguit de l'entusiasme de la treballadora de l'art fabril, disposada a anar a la vaga al moment oportú.

De Sabadell

Aquesta nit se celebrarà en un teatre de Sabadell un miting organitzat pels obrers de l'art fabril.

De Manresa

Informes oficiosos donen compte de que regna a Manresa una completa tranquil·litat.

Sembla que els obrers de dita ciutat, no estan disposats a secundar la vaga.

També's diu que dos agradors de la zona de Sant Joan de Vilatorrada, després d'haver estat a l'art fabril, han declarat que no secundaran la vaga.

De Sabadell

Aquesta nit se celebrarà en un teatre de Sabadell un miting organitzat pels obrers de l'art fabril.

De Manresa

Informes oficiosos donen compte de que regna a Manresa una completa tranquil·litat.

Sembla que els obrers de dita ciutat, no estan disposats a secundar la vaga.

També's diu que dos agradors de la zona de Sant Joan de Vilatorrada, després d'haver estat a l'art fabril, han declarat que no secundaran la vaga.

De Sabadell

Aquesta nit se celebrarà en un teatre de Sabadell un miting organitzat pels obrers de l'art fabril.

De Manresa

Informes oficiosos donen compte de que regna a Manresa una completa tranquil·litat.

Sembla que els obrers de dita ciutat, no estan disposats a secundar la vaga.

També's diu que dos agradors de la zona de Sant Joan de Vilatorrada, després d'haver estat a l'art fabril, han declarat que no secundaran la vaga.

De Sabadell

Aquesta nit se celebrarà en un teatre de Sabadell un miting organitzat pels obrers de l'art fabril.

De Manresa

Informes oficiosos donen compte de que regna a Manresa una completa tranquil·litat.

Sembla que els obrers de dita ciutat, no estan disposats a secundar la vaga.

També's diu que dos agradors de la zona de Sant Joan de Vilatorrada, després d'haver estat a l'art fabril, han declarat que no secundaran la vaga.

De Sabadell

Aquesta nit se celebrarà en un teatre de Sabadell un miting organitzat pels obrers de l'art fabril.

De Manresa

Informes oficiosos donen compte de que regna a Manresa una completa tranquil·litat.

Sembla que els obrers de dita ciutat, no estan disposats a secundar la vaga.

1914, corredor revista de labors, a comissió; 1915, peó per a fàbrica de confiteria, de 20 a 30 anys; 1916, dependent per al taulell, practica venda confiteria i pasteleria, de 20 a 30 anys; 1917, tenedor de llibres molt practica per a uns dies; 1918, oficial ebenista practica; 1919, aprenent ebenista aventat; 1920-23, meritoris, de 15 a 20 anys; 1924, recader, sapiga muntar en bicicleta, de 14 a 16 anys; 1925, recader per a acompanyant de corredor, de 14 a 17 anys; 1926, moço que no passi de 20 anys, sapiga llegir i escriure.

1875, peó; 1895, moço; 1904, encargat; 1890, moço; 1856, meritori; 1476, meritori; 1903, escriptori; i 1.685, tenedor.

Comissió Provincial

La Comissió provincial ha despatxat els assumptes següents:

Societat de Foment.—Informe sobre la autorització sol·licitada per la Societat anònima «Riesgos y Fuerza del Ebro» per a establir un transport d'energia elèctrica de Vilanova a Sitges, de Montcada a Granollers i de Mataró a Mataró.

Nonachement de pèrit per a la evaluació de les finques del terme de Balaseny, que han d'expropiar-se amb motiu de la construcció de la carretera de Moya a Calaf per Suria.

Reintegració de l'import de la indemnització corresponent a la finca que ha d'expropiar-se als hereus de don Genís Riera i Cariteu per a la construcció de la carretera de Sant Joan de Vilatorrada al Vallès.

Comunicació de la segona Divisió de Ferrocarrils, referent a la autorització otorgada a la Companyia dels Camins de Ferro del Nord d'Espanya, per a construir un mur llindant amb la carretera d'Esparraguera a Manresa.

Idem idem al pas a nivell de la línia de Sant Andreu de la Barca a Barcelona pel camí de St. Boi a la carretera de Tarragona a Barcelona.

Autoritzacions per a construir en terrenys llindants amb carreteres provincials i camins vinals.

Societat d'Instrucció pública i Belles Arts.—Concess

que en ninguna de les determinacions del Govern pesen altres influències que el sentiment del propi poder i la consideració de les interessos nacionals.

Tribunal Industrial. — Senyals de per a avui, dia 30.

Avant-judici. — A les nou del matí: Núm. 740, per reclamació de salari de l'obrera Francisca Carbonell i altre contra el patró Pere Pascual.

Núm. 730 per reclamació de salari de l'obrera Joan Sabarot contra el patró Francisco Roig.

Núm. 725, per accidents del treball de l'obrera Josepa Martínez contra el patró E. Fontanet.

Núm. 278, per reclamació de salari de l'obrera Agustí Rosó contra el patró Josep Seix.

Vaixells entrats al port el dia 29: Vapors espanyols: «Cervantes», de Sevilla; «Atocha», de Cádiz; «Bellera», de Palma; «Bohemia», de pescar; «Barcelona», de València; «Villena», de Cartagena; «Cabo Cervera», de Bilbao.

Vaixells estrangers: vapor anglès, «Prestfield», de Sant Nicolau; i la corbeta italiana «Tibidabo», de Siniscola.

Datos meteorològics rebuts de l'Observatori de Montserrat (Estació del Mo-nastir):

Dia 28 de juliol. — Baròmetre a les 8 hores i reduït a 0°: 699,7; màxima al sol el dia, 58,7; màxima a l'ombra, 25,5; humitat relativa, 52,0; tendència del vapor d'aigua, 12,0; pressió atmosfèrica mitja del dia, 700,9; temperatura atmosfèrica mitja del dia, 22,4; humitat relativa, 57,6; tendència atmosfèrica mitja del dia, 11,7; evaporació en 24 hores, 9,5; velocitat del vent en km., 260,0; radiòmetre vaporizador, 23,5; estat del cel, seré.

Dia 29. — Baròmetre a les 8 hores i reduït a 0°: 699,4; màxima al sol el dia, 58,7; màxima a l'ombra, 25,5; humitat relativa, 52,0; tendència del vapor d'aigua, 12,0; pressió atmosfèrica mitja del dia, 700,9; temperatura atmosfèrica mitja del dia, 22,4; humitat relativa, 57,6; tendència atmosfèrica mitja del dia, 11,7; evaporació en 24 hores, 9,5; velocitat del vent en km., 260,0; radiòmetre vaporizador, 23,5; estat del cel, seré.

El director, Salvany.

La Unió de Propietaris de la vall d'Horta celebra la seva reunió anual, general, aprofitant-se la Memòria-resse-nya dels actes de la Directiva (que havem rebut impresa) i l'estat de comptes de l'any, elegint-se la nova Junta, que ha quedat constituïda pels següents individus:

President, don Artur Gual; vicepresident, don Joan Esteve; Cancler, don Joan Esteve; tesorero, don Joan Esteve; comptador, don Josep Romà; secretari, don Climent Guix; vocals, don Carles Mar-tes, don Lluís Martí Codolar i Pascual, el qual és representant de la Junta de la Casa Provincial de Caritat; don Josep Puig d'Asprer, en representació de la Junta de l'Hospital de la Santa Creu; don Manuel Soler, don Joaquim Puig, don Francisco Sans, don Joan Soler, don Joan Oliver i don Josep Capdevila.

Per aclamació fou nomenat don Lluís Martí Codolar i Anglada, soci d'Honor de la societat, per a adhesió a la mateixa i per les seves iniciatives a favor de la barriada.

DE FORA

De Castellón els ans escrivien que aquell poble està molt animat d'estiu-ja-dors, que disfruten de la esplèndida bellesa d'aquelles montanyes, de la sanitat d'aquell aire, i de la gran seguretat, i de les riqueses aquelles que reben de les fonts d'aquelles boscoses.

Les famílies estiuadores han comen-çat ja les excursions.

Per la diada de Sant Jaume anaren al mas Coma on s'hi festejava al sant patró de la masia. Al matí s'hi havia dit missa i resada essent oïda per tots els masovers dels voltants. A la tarda hi foren cap d'algunes famílies de Castellón i de la zona, entre les quals hi havia les de Costa, Bolarín, Figue, Xatari, Pujol, Oller i Bolarín, que visitaren l'ermita de Sant Jaume. Hi restaren el Rosari, hi cantaren els goigs, i una cobla pujà els cantos d'estar-se més temps en tan pintoresc lloc, obligant-los a fugir i refugiar-se precipitadament al mas.

Allí el jovent hi armà una animada dansa que durà fins tard amb gran satisfacció de les aixeres damiseles. La senyora del mas va obsequiar-los a tots amb un suculent berenar, després del qual prengueren comiat per a tornar als pobles i cases respectives molt contents de l'excursió.

Torrelló: Festa major. Programa:

Dia 31 juliol. — Tril·leig de campanes, Passada de gegants i nans. Almoines. Passada i Completes. Sardanes a la plaça.

Dia 1 agost. Passada. Ofici religiós amb orquestra. Sardanes. Llevant tau-lla. Teatres. Cines. Serenades. Balls a les societats i envellat.

Dia 2. Ofici religiós. Concerts. Sardanes. Cines. Balls als carrers i envellat.

Dia 3. Ofici de requiem. Festa ciclista.

Dia 4. Tornaboda general a les fonts de la rodalia.

En Març de Càncer, concessionari del tramvia de Reus a Tarragona, ha fet cessar d'aquesta a la «Compañía de camiones de guerra, saltes y minas de Cataluña», i ha signat l'oportuna escritura i fet adreçar el dipòsit de 74.000 pesetes.

Retallem d'un confarri tarragoní:

La Diputació ho obert dos concursos per a proveir les places de director i practicant-barber de la Casa provincial de Beneficència, i hem vist amb gran satisfacció que s'ha constatat en les bases que, en igualtat de circumstàncies seran preferits els que posseïssin l'idioma català.

Molt bé per la Diputació, i en particular per son president nostre estimat amic en Josep Mestres i Miquel.

Del Marroc

(PER TELEFON)

De Tetuán

Tetuán, 29, 10 matí.

S'han iniciat negociacions de pau.

Ha marxat un enviat a tractar-ne. S'ha format una comissió de xerifs que envia el santó que el harka per a ocupar-se de l'assumpte.

El general Primo de Rivera ha mar- xat a Ceuta i Algeciras amb uns quan- tificats de llicència.

Arriben a Tetuán notícies de que a les set del matí varen sortir a l'aire operació. Aquestes forces, protegides per bateries de la Condesa i de Negron, han arrastrat els durs de Arfa. Ha re- sultat ferit el tinent de la «milla montañesa» senyor Aguilera i hi ha quatre mor- tals.

També diu que aquest fet ha sigut independent de la operació realitzada per la columna.

De Melilla. — En un reconeixement veritat després del combat llurat ahir s'han trobat en el riu Quert tres cada- vers de moros.

La tarda ha transcorregut amb tran- quil·litat.

El general Jordana ha enviat un te- legrama de felicitació a les tropes catalanes.

Les recompenses

Madrid, 29, 41. Starde.

El president del Consell entén que la qüestió de les recompenses per la campanya del Marroc hi ha que seguir el següent criteri:

Que s'otorguin les recompenses quan les circumstàncies hagin permès comen-çar la repatriació de les tropes i que no sols se concedixin per mèrits de guerra sinó també per aquells altres ac-tes que puguin conduir més ràpida i honorablement a la pau.

En aquest criteri del president abun- den el ministre de la Guerra i els de- més companys de Gabinet.

De manera que s'el·l per fet cert que imperarà el criteri que'l president del Consell s'està en matèria de recompen- ses.

Oferiment acceptat

Ubeda. — L'alcalde d'aquesta ciutat, en nom de l'Ajuntament, ha ofert al capità general de la regió 100 llits de l'hospital municipal per a ferits i mal- lats de la guerra.

L'oferiment ha sigut acceptat i els mal- lats vindran en grups de 20 a 25, arri- bant demà la primera expedició amb el tren-tramvia de les onze.

A Larache

Cadix. — Se prepara per a marxar a La- rache amb el vaixell «Canalejas», que sortirà el dimecres, 72 soldats d'infan- teria de Marina, de canals, representants dels cossos de Las Navas i Figue- ras i 40 soldats de totes armes.

També portarà dit vaixell material de campanya, varis efectes i dos milions de pesetes en efectiu per a les atencions del personal.

Telegrama oficial.

Un reconeixement

Madrid, 29, 915 nit.

Tetuán, 29. — Alt comissari a ministre de la Guerra. — El general López Herrero des de Larache ordena ahir tarde efectuar un reconeixement als voltants de la po- sició amb una companyia d'infanteria i dues seccions de cavalleria.

Avensà la companyia coberta pel riu, i veient grups de moros, es va rompre'l foc des del campament, mentre la ca- valleria es dirigia ràpidament contra el enemic, i entaulà combat a peu, acaban- talavors el foc de la posició.

Fugiren els moros, amb pèrdua de set moros.

Per nostra part hem tingut ferit greu Llàtzer Martín Gómez, i contusions als tincts Juli Quiruga Pardo de Bazán i Anselm Linares Rojo.

Pròrroga

Demà publicarà la «Gaceta» una Reial Orde, accedint a la sol·licitud del Centre Hispano-Marroquí, de Barcelona, per a que s'prorrogui el pla per a la presenta- ció de proposicions per a l'arrendament d'una finca a Alcazarquivir, denominada La Da-Shia, que acaba el 30 de novem- bre.

Les recompenses

«El Ejército Español», que tan ben in- format està del pensament del ministre de la Guerra, diu que l'opinió del general Luque sobre les recompenses és la que la de la «Gaceta» i com de Romanones.

El propòsit del ministre de la Guerra ha sigut evitar que, com se feia abans, es formulés una proposta després de cada acció.

En una campanya de la mena especia- líssima de la del Marroc no's pot allargar fins a la fi la concessió de les recompen- ses. Lo que si es farà és formular les pro- posicions per etapes o períodes de la cam- pany.

Lo que creiem afegir — que'l mini- stre farà desseguida, és la proposta dels morts en els camps de batalla o de resul- tats de les ferides, per a no diferir aquest petit benefici a les famílies.

Peticions dels penats

Madrid, 30, 1230 matí.

València. — Els penats de San Miguel de los Reyes han dirigit una sol·licitud al Govern de l'Espanya (Rusia), per a que cedís la gracia de passar a l'Àfrica a defensar els interessos de la patria.

Firmen l'instància 500 penats joves.

Artillers a Larache

Burgos. — S'ha procedit al sortit de 45 soldats del tercer regiment montat d'artilleria.

Aquests destinats a Larache i marxaran aquesta mateixa tarde.

De Melilla

Melilla. — S'han rebut confidències res- pecte a la brillant operació realitzada ahir per nostres forces.

Sembla que els atacants són de la kà- bila de Uat-Aissa del territori de M'Alta.

Se sap que l'enemic, ademés dels cinc morts que va deixar en el camp i que han sigut enterrats per nostres soldats, va tenir deu morts i molts ferits.

Sembla confirmat que'l propòsit dels moros a l'atacar a la secció que protegia l'aiguada, era apoderar-se dels fusells i cavalls encarregats d'aquest comés.

S'ha fet càrrec del mando del territori del Kert el general Moló.

Ha marxat per a efectuar el munici- palment de Tauriac tres camions auto- mòbils.

El capità de Cerinola don Carlos Gon- zález, que protegia amb la seva com- panyia una aiguada, tingué la desgracia de caure del cavall fracturant-se la cla- villa esquerra.

El cavall fou conduït a l'hospital on li s'hi practicà la primera cura. Des-prés, en relatiu bon estat, fou traslladat a la plaça.

En la Comandancia general s'ha rebut un telegrama de Chafarinas participant que entre les illes del Congrés i de Isabel II ha aparegut un home decapi- tat. El cadavre ha sigut conduït a la úl- tima de les illes citades, no havent pogut ser identificat.

De Cádiz

Cádiz. — A bordo del «Canalejas» mar- xa a Larache el coronel ajudant del Rei baró de Casa Davallios, que visitarà Tanger, Tetuán i Ceuta.

El primer tinent dels esquadrans de Larache Josep Navarro, que rebé una ferida en la campanya, ha sigut donat d'alta en l'Hospital Militar i marxa a casa seva per a completar el seu resta- blement.

El «Canalejas» ha embarcat tot el dia- sac de farina per a l'exercit d'operacions a Larache, llurs per als Hospitals, arxiu i documentació dels batallons de caçadors, material sanitari i úils varis.

Embarcaran, ademés de la oficialitat, corresponent, 116 soldats d'infanteria i 18 d'artilleria i altres cossos.

En el port de Larache s'ha incendiat el vapor alemany «Casablanca», presen- tiu a l'assalt un vapor de la casa armadora.

Procedent de la costa del Marroc ha arribat el contrabandiller «Proserpina», se- guint per a la Carretera.

El tinent d'enginyers Juli Camacho i Alonzo, que rebé 22 ferides, havent- sel·li tallat una cama, està molt millorat.

De Tetuán

Tetuán. — La guardia de la porta de Luna ha dispersat a varis moros, ferit a un que tractava d'apoderar-se del bestiar que pasturava prop de les mu- ralles.

De Ceuta

Ceuta. — El «Extremadura» i el «Osa- don», canonejaren ahir la costa sur, to- nant al vespre.

Han marxat dues companyies del regi- ment de Borbón per a reforçar la vi- gilància a la carretera de Tetuán, prop del riu Asmir.

Ha arribat el general Primo de Ri- vera amb la seva família, de pas per a la península.

L'exalcalde de Ceuta senyor Alvarez ha recullit en l'Hospital a la senyora viuda de Guierrez i l'ha instal·lada en son domicili fins a la seva completa cu- ració.

Els demés ferits per l'agressió van mil·lorant, excepte el cotxe, que segueix en greu estat.

Ha marxat a Rio Martin el vapor ale- many «Gibraltar», portant cinc barca- ces amb material de ferrocarrils.

S'establirà un servei entre Rio Martin i Tetuán per convóis militars.

S'ha comprovat que'l moro a qui va matar el tinent ferit Fernández de Cór- doba era fill de un que principalment nomenat Vinil-Mechano, i pertanyia a la fracció de Benians de la kàbila de Hans.

El mort anava armat amb un rifle de 10 trets, tenia a la bossa 400 cartutxos.

El tinent Fernández de Córdoba, al sent-se ferit per un grup de moros, va veure al que l'havia ferit, i agafant el fusell d'un soldat mort, va tirar sobre l'agressor, matant-lo.

El tinent va morir després a conseqüèn- cia de les ferides.

En el remolcador «Manuel María» han sigut recollits alguns ferits, que ha trans- portat a la Creu Roja.

Han arribat a Tetuán molts moros co- misionats d'Anguera.

Avui ha sortit de Tetuán un convoi cap a la posició de Laucien, tornant sense novetat. La bateria de la porta principal de Tetuán, ha dispersat a l'en- nemic que tractava d'hostilitzar el con- voï a la seva tornada.

Els soldats de quota que ocupen des- d'ins a la plaça, sol·liciten incorporarse a les unitats a que pertanyen, que's tro- ben a operacions.

El remolcador «Manuel María» ha por- tat ferits als soldats de Córdoba i Sa- bogarra, respectivament, Miquel Diaz i Joan Segarra. Han ingressat en l'Hospital Dockers.

MES TELEGRAMES I TELEFONEMES DE «LA VEU DE CATALUNYA»

(PER TELEFON)

La «Gaceta»

Madrid, 29, 10 matí.

La «Gaceta» publica:

Decrets de Gracia i Justicia sobre nomenament de canonges.

Decret de Governació sobre acaba- ment de les obres de la Casa de Correus de Madrid.

Circular de Governació convocant un concurs per a l'adjudicació del servei de presentació de voluntaris destinats a les guarnicions dels territoris de l'A- frica.

Recordant als governadors civils de les províncies que s'indiquen lo dis- posat en la real orde de 7 de maig de l'any actual, en la que's disposa que pels esmentats governadors se fa- ciliti amb tota urgència relació de les funcions beneficiàries existents en cada província. Entre aquestes hi fi- guren les de Balears i Lleida.

Anunciant haver-se establert per Gre- cia quarantena de set dies per a les procedències de Sajerri, Golf de Salò- nica.

Anunciant haver sigut declarats in- fectats de pestel·l departament de Isau- rias i el Govern de Astrakhan (Rusia).

Varis nomenaments per concurs i trasllat de professors de Normals.

Relació número 309 de crèdits per obligacions procedents de la última gu- erra de Ultramar.

Batuc entre tripulants

Bilbao. — A bordo del vapor noruec «Frontier» hi ha hagut aquesta nit una baralla entre els tripulants, que després s'han insubordinat davant del capità. Ha resultat ferit un passatger noruec.

El capità ha demanat assesi a la policia i han sigut detinguts els tripu- lants.

El president

Madrid, 29, 2 tarde.

El president del Consell ha rebut aquest matí en son domicili la visita de quasi tots els ministres, amb els quals ha conferenciat sobre assumptes dels seus respectius departaments, essent la més extensa l'entrevista que ha celebrat amb el general Luque.

Després ha anat al seu despatx oficial al magnà s'ha examinat de rebre als pe- riodistes, manifestant-los per conducte del subsecretari, que no tenia notícies que comunicar-los.

Del Marroc no hi ha avui nous infor- mes.

La vaga de Barcelona

El ministre de la Governació, al re- bre al magnà als periodistes, els ha donat compte d'haver esclatat a Barce- lona, en algunes fàbriques, la vaga d'o- brers de l'art textil, que preocupa molt al Govern.

Contra'l cólera

El senyor Alba ha dirigit una circular a tots els governadors de província per a que extingís el zel a fi de que s'adop- tino mesures higièniques contra'l cólera.

No existeix — ha afegit — avui el me- nor motiu d'alarma, però com que aques- ta terrible malaltia s'ha extès a Hongria, és precs adoptar a Espanya mesures pre- ventives.

Sobre el joc

Aquesta tarde redactarà el ministre de la Governació una disposició, que fa- cilitarà aquesta nit a la premsa, i aparè- xera demà a la «Gaceta», relacionada amb el joc.

Els anàlisis de vins

El director de l'estació enològica de Vilafranca del Penedès qu's troba a Lau- sanne (Suïça) per encàrrec de la Direc- ció general d'Agricultura assistint als cursos d'anàlisi electro-químics de vins, que donen els professors de dita Universi- tat, comunica que assisteixen als esmen- tats cursos representants de França, Ita- lia, Alemanya i Espanya.

Ha produït excel·lent efecte que Es- panya hagi sigut el primer país que des-prés de Suïça adoptés els mètodes electro- químics, per a certes determinacions dels anàlisis de vins, i els aprovés per Reial Orde de 14 del corrent, havent manifestat els comissionats italians que pro- posarien al seu Govern l'adopció oficial de tals mètodes.

Estanyis

El ministre de Foment se proposa visitar aviat els estanyis de Talabán i Alfons XIII (Murcia) amb l'objecte d'es- tudiar sobre tot les obres que precisen a fi de que quedin acabats l'any que ve i puguin solucionar-se amb això el conflicte de les aigües.

El Canfranc

Avui ha arribat a Madrid de la seva excursió a Canfranc el director d'Agricultura, que ve molt satisfet de la visita que ha realitzat.

Coincidència

Se cita com a curiosa coincidència que l'agent de vigilància de la ronda del president del Consell, Simón Ro- da Giménez, que's trobava en els vol- tants del lloc on va esclatar el petard d'ahir, se trobava també en els voltants de l'urnari del passeig de Recoletos quan hi va esclatar altre petard el 13 del corrent.

«El Socialista», comentant aquesta coi- cidència, diu:

«Nosaltres no comentem; sols senya- lem aquesta estranya coincidència i te- nim el convenciment de que un cop coneguda pel públic aquesta casualitat, en quant esclatà el tercer petard — que hi ha dret a esperar — no comparerà ja davant del jutge d'instrucció cap po- lítica de la ronda especial del president del Consell».

El port de València

Madrid, 29, 415 tarde.

El ministre de Marina empenirà el dissapte pròxim son anunciari viatge a València per assistir a l'inauguració de les noves obres d'aquell port.

El regicidi

Madrid, 29, 515 tarde.

Diu un diari que la vista del re- curs de casació interposat pel regicida Sancho Alegre se celebrará davant de la sala de vacances del Suprem el dia 18 d'agost, perquè el Govern té inter- en que sigui indultat abans de la visita del president de la República francesa.

A San Sebastián

El ministre d'Estat tornarà a San Se- bastián el dissapte d'aquesta setmana.

A Santander

El comte de Romanones anirà a San- tander a esperar als Reis quan arribin an aquella capital.

La Castellana

Sembla que l'alcalde de Madrid insisteix en el seu projecte de perllongació de la Castellana per l'Hipòdrom fins a unir dit passic amb la carretera de França.

Sinistre marítim

Almería. — A Punta Encina ha naufragat el vaixell «Francisco Antonio», de la matrícula d'Alacant.

Venia de Roquetes, amb carregament de sal destinat a Casablanca.

La tripulació s'ha salvat.

El vaixell se considera totalment per- dut.

L'Associació de la Premsa

